

Не менше половини членів Національної комісії, що здійснює державне регулювання з питань інформаційної безпеки призначаються із числа вчених і науково-педагогічних працівників наукових установ і навчальних закладів відповідного профілю, представників засобів масової інформації, підприємств, установ та організації різних форм власності, інститутів громадянського суспільства, що здійснюють інформаційну діяльність.

Голова комісії, його перший заступник і заступник голови – керівник апарату Національної комісії, що здійснює державне регулювання з питань інформаційної безпеки призначаються на посаду Кабінетом Міністрів України із числа членів комісії терміном на 3 роки. Голова комісії і його заступники працюють на постійній основі, інші члени комісії, за згодою, можуть працювати за сумісництвом відповідно до законодавства України.

Територіальні представництва Національної комісії, що здійснює державне регулювання з питань інформаційної безпеки – Міжрегіональні комісії з питань інформаційної безпеки

формуються незалежно від адміністративно-територіального устрою, до їх складу входять члени цих комісій та підрозділи забезпечення. Члени міжрегіональних комісій призначаються Головою Національної комісії, що здійснює державне регулювання з питань інформаційної безпеки терміном на 6 років із числа громадян України, які мають вищу освіту і не менше 10 років досвіду роботи в Україні за різними напрямками інформаційної діяльності. Голова міжрегіональної комісії та його заступник – керівник підрозділу забезпечення призначаються на посаду головою Національної комісії, що здійснює державне регулювання з питань інформаційної безпеки із числа членів комісії терміном на 3 роки і працюють на постійній основі. Інші члени міжрегіональних комісій з питань інформаційної безпеки працюють, як правило, за сумісництвом. Рішення міжрегіональних комісій мають рекомендаційний характер і можуть бути введені в дію рішенням Національної комісії, що здійснює державну реєстрацію з питань інформаційної безпеки.

Коваль Євген Олександрович

здобувач кафедри адміністративного права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(Україна, м.Харків)

ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА : СКЛАДНИКИ ТА МІСЦЕ У СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Основним завданням органів державної влади у сфері пожежної безпеки є забезпечення необхідних умов для динамічного розвитку економіки, захист населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим.

Пожежна безпека є складником національної безпеки України, як динамічно стабільний стан, за яким

об'єктивно відсутні, виключаються або попереджаються пожежі, причини та джерела, які їх породжують, а також збитки від них. Для того, щоб з'ясувати місце пожежної безпеки у системі національної безпеки необхідно розкрити саме поняття пожежної безпеки через такі його складники, як пожежа та безпека.

Пожежа визначається як неконтрольований процес знищення або пошкодження вогнем майна, під час якого виникають чинники, небезпечні для істот та навколишнього природного середовища

(п.32 ст.2 Кодексу цивільного захисту України, далі – Кодекс). В процесі такого неконтрольованого горіння завдаються матеріальні збитки, шкода життю та здоров'ю громадян, інтересам суспільства та держави. За своєю суттю пожежа є складним фізико-хімічним процесом горіння, який самочинно змінює природне та функціональне призначення об'єктів біотехносфери країни, їх якість та цінність й тягне правові наслідки у відповідності із діючим законодавством (В.М.Черенков).

Під національною безпекою розуміється стан захищеності життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства та держави від будь-яких протиправних посягань, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних та потенційних загроз життєво важливим матеріальним, інтелектуальним та духовним цінностям Українського народу в усіх сферах суспільного життя. Звідси випливає, що підходи до легального визначення пожежної безпеки, як складника національної безпеки, через відсутність неприпустимого ризику виникнення і розвитку пожеж та пов'язаної з ними можливості завдання шкоди живим істотам, матеріальним цінностям та довкіллю (п.33 ст.2 Кодексу) мають узгоджуватися із вже існуючим поняттям. У візькому ж розуміння пожежна безпека є станом об'єкта, за яким за допомогою регламентованої імовірності виключається можливість виникнення та розвитку пожежі та впливу на людей небезпечних факторів пожежі, а також забезпечується захист матеріальних цінностей (Ю.М.Кондрашин).

Суть пожежної безпеки розкривається через певні адміністративно-правові відносини. Виходячі з аналізу положень Кодексу, такі відносини можуть бути поділені на декілька груп. *Першу групу* становлять відносини, спрямовані на запобігання загрози виникнення пожежі й складаються з приводу дотримання усіма суб'єктами господарювання, а також громадянами правил пожежної безпеки при проведенні різноманітних робіт підвищеної пожежонебезпечності, застосуванні відкритого вогню на

виробництві та у побуті тощо. Порушення цих правил створює реальну загрозу виникненню пожежі й настанню тяжких наслідків. Забезпеченню пожежної безпеки також слугує діяльність пожежної охорони, яка створюється на підприємствах, в установах, організаціях і в населених пунктах. *Другу групу* відносин утворюють такі, що спрямовані на локалізацію розповсюдження пожежі, загорянь та їх небезпечних чинників шляхом заздалегідь спланованих під час проектування, будівництва та експлуатації певних споруд обмеженнях розповсюдження пожежі. *Третю групу* складають відносини щодо створення сприятливих умов для безпечної евакуації людей, живих істот та матеріальних цінностей під час пожежі. Такі відносини реалізуються завдяки правильному плануванню необхідних шляхів евакуації з об'єктів та підтриманням до них вільного доступу, особливо в умовах масового скупчення людей. *Четвертим* складником правовідносин в цій сфері є відносини, спрямовані на створення умов для успішного гасіння пожежі шляхом обладнання об'єктів необхідною кількістю технічних засобів гасіння пожежі, захисту людей та матеріальних цінностей від пожежі. *До п'ятої групи* належать відносини, пов'язані як із відомчою контрольною діяльністю на відповідному об'єкті, так із здійсненням державного пожежного нагляду (контролю) у сфері пожежної безпеки аж до застосування заходів адміністративного примусу, передбачених Кодексом.

Особливістю регулювання суспільних відносин у сфері пожежної безпеки є потреба, поряд із законодавчим забезпеченням, у широкому застосуванні відомчої нормотворчості шляхом видання норм пожежної безпеки, які діють : а) у конкретних галузях та сферах, б) на окремій території або на конкретних об'єктах (т.з.режимні норми). Окрему групу складають т.з. адміністративно-технічні норми, суть яких полягає у визначенні правил, норм та вимог пожежної безпеки до діяльності організацій та громадян, стану об'єктів

захисту, які ними використовуються, тощо. Такі норми є невід'ємними від правових норм та здійснюють регулюючий вплив на адміністративно-правові відношення у випадку їх закріплення у нормативно-правових актах.

*Науковий керівник: к.ю.н., доц.
кафедри адміністративного права
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого О.Б.Червякова*

Козаченко Юлія Анатоліївна

*здобувач кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(Україна, м.Харків)*

БЕЗПЕКА МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ЯК ОДИН З КЛЮЧОВИХ ІНДИКАТОРІВ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Охорона здоров'я є основою соціальної системи, політики та національної безпеки держави. Здоров'я населення в цілому і кожної окремої людини як члена суспільства має визначальне значення для існування і розвитку держави.

Системою охорони здоров'я є сукупність всіх організацій, інститутів і ресурсів, головною метою яких є збереження та відновлення фізіологічних і психологічних функцій, оптимальної працездатності та соціальної активності людини при максимальній біологічно можливій індивідуальній тривалості її життя. Показниками ефективності будь-якої системи охорони здоров'я є тривалість життя населення; безпечне для життя і здоров'я навколишнє природне середовище; санітарно-епідемічне благополуччя населених пунктів; безпечні і здорові умови праці, навчання, побуту та відпочинку; можливість об'єднання в громадські організації з метою сприяння охороні здоров'я; ефективний правовий захист від будь-яких незаконних форм дискримінації, пов'язаних із станом здоров'я тощо. Ключовим індикатором системи охорони здоров'я є якість та безпека медичної допомоги.

Проблема забезпечення безпеки медичної допомоги є однією з найбільш обговорюваних представниками наукової медичної і правової спільноти. Кожна складова в процесі надання медичної допомоги містить елементи небезпеки та

загрози, зокрема: використання лікувальних технологій, не передбачених галузевими стандартами; побічні ефекти лікарських препаратів або їх поєднання; небезпека, пов'язана з використанням того чи іншого медичного обладнання; ятрогенна патологія; помилки лікарів; проведення діагностичних, лікувальних, профілактичних або реабілітаційних заходів, що призвели до діагностичної помилки, вибору помилкової тактики лікування, як наслідок – погіршення стану пацієнта, ускладнення протікання захворювання, подовження терміну лікування; розголошення лікарської таємниці тощо.

У 2007 році Всесвітня організація охорони здоров'я оголосила факти про безпеку пацієнта та безпечну медичну допомогу. Серед них наступні. Факт 1. За приблизними оцінками, у розвинених країнах кожен десятий пацієнт під час перебування в лікарні зазнає шкоди, яка, як правило, викликана лікарськими помилками або побічними діями ліків. Факт 2. Вірогідність заподіяння шкоди здоров'ю пацієнтів у лікарнях держав, що розвиваються, значно вище, ніж у лікарнях розвинутих держав. Так, ризик набуття внутрішньої лікарняної інфекції в деяких країнах, що розвиваються, у 20 разів перевищує аналогічний показник у розвинених країнах. Факт 3. У будь-який час 1,4 млн. людей у світі страждають від інфекцій, здобутих у лікарнях. Факт 4.